No. 142. DINGSDAG 30 NOVEMBER. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT
der belangrijkste Gebeurtenissen.

30 November.

Het dagblad *la Presse* heeft op staatkundig gebied eens willen zijn wat de *Univers* sedert eenige weken was op kerkelijk terrein, namelijk een verschrikker en — 't is haar gelukt.

En hoe werd zij dat?

Door deze profetie: „er is een oorlog op handen tegen Oostenrijk!"

Personen met een hazen-hart of met een grooten trommel vol effecten — moeders, die zonen hebben, in staat om 't geweer te dragen, en jonge lieden, die gaarne met pantoffels bij den warmen haard zitten en den omgang met de blaauwe boonen schuwen in 't kort, allen die den oorlog, om welke redenen dan ook, haten, kwamen op die profetie in koortsachtige beweging, en de beurs daalde.

Wel waren er, die er meê spotten en riepen: „pas op de effecten-hoek, de speculanten op lagere prijzen leiden u bij den neus rond" — vergeefs, de diepdenkers antwoordden: „de *Presse* sprak namens een ander en die ander is niemand anders dan Keizer *Napoleon III!*" en de ligtgeloovigen en zwaarmoedigen dachten: „men kan het niet weten!"

Maar waarop grondt zich die oorlogzuchtige voorspelling?

Op het formeeren van een Italiaansch verbond, dat vijandig tegen Sardinie zich zou stellen, onder de bescherming van Oostenrijk. De Hertog van Modena zou de vader dier alliantie willen zijn en daartoe reeds hebben aangeklopt bij den Koning van Napels, bij den Groot-Hertog van Toscane, en bij *Pius IX*. De eerste was nog doof voor zoodanige alliantie, de tweede zei onmiddelijk neen en de derde zou eens zien.

De Hertog van Modena had dus nog niet veel geluk op zijne politieke uitvinding.

Anderen beweren, dat Sardinie absoluut vechten wil tegen Oostenrijk, en Frankrijk dan partij moet kiezen tegen wil en dank.

Zij wijzen voor hun gevoelen op eene aanspraak, eene zeer oorlogzuchtige aanspraak, onlangs door Koning *Victor Emmanuel* tegen troepen, waarover hij eene revue hield, gehouden.

En wat zei dan toch Koning *Victor Emmanuel?* vroegen wij, toen, een paar dagen geleden, de Buitenlandsche dagbladen van die aanspraak gewag maakten. Heden het antwoord, dat luidt: „niets — hij heeft geen woord tegen militairen gezegd.

Ja, nu verzekert men, dat hij zelfs geene revue hield!

Wie zou, als de dagbladpers of de telegraaf zoo onbeschaamd liegt, nog geloof hechten aan de verschillende geruchten van den dag?

Wie — tal van lezers, die met de lummelachtigste onnoozelheid, alles orberen wat de pers hun dagelijks voorzet, en als het des avonds wordt gelogenstraft, wat 's morgens is verteld, morgen even onwaarschijnlijke mededeelingen met even groot geloof aannemen.

Ten bewijze:

„Het Vorstendom Monaco is verkocht aan Rusland!" was de onverwachte tijding, die dezer dagen de telegraaf in de wereld wierp, en op 't zelfde oogenblik grepen de diplomaten en dagbladenredacteurs naar hun geweer, de pen, om het koopzieke Rusland toe te roepen: „gij moogt dat landje niet bezitten! Denk aan de Weener tractaten van 1815!"

(Als of die nog van zoo bijzondere waarde zijn!)

John Bull, anti-Russischgezind als hij is, mompelde reeds tusschen de tanden van eene tweede Krim-expeditie, de Franschman begon ook zijn voorhoofd te rimpelen, de Oostenrijker liepen de grieuwels over 't lijf,... maar ziet, de jobsbode, die over de telegraafdraad reed werd door een tweede gevolgd, die verkondigde: „mijn broeder, die voorging, had een klein abuis; Rusland kocht Monaco niet — Sardinie deed het!"

En ziet, een derde bode kwam aangevlogen en voegde er bij: „'t is nog zoo ver niet — Sardinie onderhandelt over den verkoop!"

Maar — en wij komen nog eens op de zaak terug — de *Presse* heet het orgaan te zijn van Prins *Napoleon* en daarom mag zij worden gehoord. Men kan er althans uit zien, hoe men in Frankrijk over Oostenrijk denkt. „Dit rijk", zegt de *Presse*, „verdrukt Lombardije en jaagt Toscane steeds schrik aan, terwijl het Rome sterkt in zijne reactionnaire bedoelingen en handelingen. ja zijn heilloozen invloed uitstrekt tot in Napels. Oostenrijk is de verpersoonlijking der duisternis. Wij wenschen geen oorlog en hopen, dat die geesel des menschdoms eens geheel van de aarde verbannen zij, maar op één oorlog zijn wij belust, op een oorlog tegen Oostenrijk!"

Dit is vrij duidelijk gesproken.

En intusschen — Italie verkeert steeds in spanning en zelfs te Rome zonden brieven zijn onderschept, geschreven door Fransche agenten en ten doel hebbende, om de onrustige beweging in Italie aan te wakkeren. Men voegt er bij, dat de Paus die brieven aan den Franschen gezant *de Grammont* vertoonde en dat de klagten van *Pius IX* bij het geheele corps diplomatiek een gunstig gehoor vonden.

Welke klagten werden geuit en wat wenschte de Paus?

Dit wordt niet gezegd.

Vooral te Milaan heerscht een onrustige geest. Des nachts hoort men er dikwijls den kreet: *leve Italie!* Uit voorzorg doorkruisen sterke patrouilles de stad.

De veroordeeling van Graaf *de Montalembert* tot zes maand gevangenis en 3000 fr. boete maakt grooten indruk door de geheele wereld en het pleidooi van den heer *Berryer* wordt geroemd als een meesterstuk van welsprekendheid. In een volgend nommer zullen wij daarover meer zeggen.

Die zaak verdient de hooge belangstelling van allen, die weten wat Frankrijk thans geldt, en tevens, dat het woord van een redenaar als *Berryer* grooten invloed moet uitoefenen op allen, die de vrijheid lief hebben, maar die gedwongen worden, om die liefde angstvallig in het hart te bewaren.

Men zegt, dat te Parijs eene inschrijving zal worden geopend, om de boete van 3000 francs bijeen te brengen en alzoo te toonen, dat de Natie de straf wil dragen voor een pleidooi ten gunste van de politieke vrijheid der burgers.

Zal het Gouvernement toestaan, dat die inschrijvingen in het openbaar plaats hebben?

Dit zou een volkspleidooi zijn ten gunste van een veroordeelde.

Men zegt, dat *de Montalembert* de zaak door hooger beroep wil beslist zien.

In Engeland is weinig nieuws.

De aandacht blijft er steeds gevestigd op de Parlements hervorming door middel van de stembus.

Een der dagbladen deelt eene depêche mede uit Engelsch Indie, doch alleen handelsberigten bevattende. Daaruit leidt men af, dat de verdere tijdingen, met die depêche geseind, niet bijzonder gunstig zijn.

Het bezoek van Lord *Palmerston* en Lord *Malmesbury* aan het Keizerlijk Hof te Compiègne, heeft nog al opzien gebaard en aanleiding gegeven tot het gerucht, dat men aldaar aan eene *Engelsche* kabinets-wijziging arbeidde! Niets zou meer geschikt zijn, om Lord *Derby* vaster in den zadel te zetten, want John Bull wil gewis geen ministerie, geformeerd onder het oog en volgens den raad van Keizer *Napoleon III*.

't Orgaan van Lord *Palmerston* haast zich dan ook, om te verklaren, dat de beide Lords alleen eene gewone visite maakten te Compiègne.

Dat zal echter ook niet zonder erg voor zoete koek worden opgegeten!

De Prins van Pruissen — zoo zegt men — woont zeer dikwijls de kabinetsraden bij, die gehouden worden in het hôtel van den President-Minister, Vorst *von Hohenzollern Sigmaringen*, In eene dier vergaderingen zou hij hebben gezegd:

„Pruissen moet in vrede leven met alle Mogendheden, maar niet staan onder vreemden invloed en zich evenmin binden door voorbarig gesloten tractaten.

„Pruissen moet in Duitschland zedelijk overmagt zoeken te verkrijgen en wel door eene verstandige wetgeving door verheffing van zedelijke kracht, door aanwending van alle elementen van vereeniging, die in het Tolverbond zijn opgesloten, een verbond, dat echter hervorming behoeft.

„Pruissen moet aan de wereld toonen, dat het bereid is, om altijd en overal zijn regt te verdedigen.

„Eene krachtige houding in het staatkundige moet Pruissen die magt schenken, die het door stoffelijke kracht alleen niet kan hebben"

't Is goed gesproken, maar ieder Monarch zegt hetzelfde. Het komt er nu maar op aan, om te doen wat men zegt.

't Hannoversch Ministerie, dat eene nederlaag in de Kamer onderging, treedt niet af en huldigt het principe dat een Bewind niet moet aftreden voor het afkeurend votum eener soms toevallige meerderheid.

Of *O'Donnell* in weerwil van de meerderheid in de Cortes, wel zoo vast zit als eerst werd beweerd, betwijfelt men. 't Is vooral in den Senaat, dat hij vijanden heeft.

Intusschen werd onlangs in eene vergadering van afgevaardigden, 111 man sterk, de politiek der Ministers *onvoorwaardelijk* goedgekeurd.

De Spaansche Minister van Marine, die aan zijne twee hoofdambtenaren eene departementale rangsverhooging had geschonken, zonder daarover vooraf het Ministerie te raadplegen, heeft zijn ontslag moeten nemen, op den eisch van *O'Donnell*. Deze maakte van dat ontslag het blijven behouden zijner portefeuille afhankelijk

De Koningin zeide beleefdelijk tegen haren eersten Minister: blijf! en teekende onmiddelijk het ontslag van den heer *Quesada*.

Geheel de wereld spreekt over *Mortara* en beklaagt de klagende ouders van den geroofden knaap, en de bondgenooten van den heer *Veuillot*, die in 't openbaar spreken, zijn spoedig te tellen. Intusschen heeft hij toch een helper gekregen in Spanje, in het land der inquisitie, en wel in het dagblad *Estado*. De redactie van het blad zegt kort af: „allen, die de roof van dat kind afkeuren, zijn antipapisten, voortplanters van dwaalbegrippen, verdedigers van eene verloren zaak, achterwaarts marcheerenden in de wetenschap en vijanden der geschiedenis!

Dat is een bondgenoot!

De Spaansche Regering heeft besloten, om de onderhandelingen met Zijne Marokkaansche Majesteit af te breken en deze voor de beleediging, aldaar de Spaansche vlag aangedaan, te kastijden.

Het schijnt dus, dat Spanje een meer bedrijvige rol op het tooneel der wereld wil spelen, want ook in Cochin-China ontrolt het met Frankrijk de oorlogsvaan tegen de onhebbelijke Chineezen.

Volgens de jongste berigten uit Jeddah zijn aldaar tien der eerste kooplieden, alsmede de Cadi, in arrest genomen, tengevolge van het onderzoek aangaande de jongste moordtooneelen, ingesteld, onder de leiding van Fransche en Engelsche commissarissen.

Men meldt al weder uit Constantinopel, dat de beklaagden, als schuldig aan het moordtooneel te Jeddah, inderdaad voor de regtbank zijn verschenen. Welligt hooren wij spoedig, dat de beklaagden schuldig zijn bevonden en hun vonnis uitgesproken is, maar wie verzekert ons dan nog, dat *die* lieden ook werkelijk worden gestraft. Wie weet, of er niet anderen worden genomen, die aan andere misdaden schuldig, als boetelingen doorgaan voor het oproer te Jeddah? Men straft hen, niet voor 't geen zij hebben gedaan, maar voor 't geen anderen deden. Zij hebben er geen pijn te meer door en de wezenlijk schuldigen te Jeddah gaan naar huis om als de kans goed is — hetzelfde drama nog eens te helpen uitvoeren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.
Tweede Kamer.

In de zitting van de Tweede Kamer van 27 dezer, zijn voortgezet de beraadslagingen over de Staatsbegrooting voor 1859.

De Kamer heeft de artikelen van Hoofdstuk III het eerst in behandeling genomen.

Op onder-artikel 1 van art. 1 van het wets ontwerp, luidende:

„Traktement en tafelgeld van den minister f 12,000,"
werden twee amendementen voorgedragen, één door den heer *Schimmelpenninck van der Oije*, strekkende om dit artikel aldus te lezen:

„Traktement van den minister f 12,000;" en een door den heer *van Nispen van Sevenaer*, dienende om het art. in dezer voege te wijzigen:

a. traktement van den minister f 12,000;
b. tafelgeld, memorie.

Aan de beraadslaging namen deel de voorstellers, alsmede de heeren *van Akerlaken*, *van Hall*, *Mackay*, *Dirks*, *Storm* en *van Hoëvell*, waarna de wijziging van den heer *Schimmelpenninck van der Oije* met 43 tegen 14 stemmen aangenomen werd.

Bij de behandeling van de IIe afdeeling (kosten van buitenlandsche zendingen en konsulaten) sprak de heer *Godefroi* over de jurisdiktie onzer konsuls in Oostersche landen, alsmede over de inrigting der konsulaten in het algemeen, voornamelijk in verband met eene betere bekendmaking en verspreiding der uit den vreemde medegedeelde konsulaire rapporten, en met de keuze van kundige en geschikte personen bij voorkomende vakaturen; de heer *van Heiden Reinestein* gewaagde van de konsulaatregten en van de ongelijkheid, die hier en daar in de heffing bestond; de heer *van Zuylen van Nyevelt* wees op de wenschelijkheid der verhooging in het vervolg van de kosten van gezantschappen, met welk denkbeeld de heer *Schimmelpenninck* zich vereenigde, die ook in het belang van onzen handel konsuls wilde aangesteld hebben op plaatsen, waar deze nog niet benoemd zijn. Nadat de minister van buitenl. zaken de onderscheidene sprekers beantwoord had, werden de onderartt. van de II afdeeling en de verdere afdeelingen zonder beraadslaging goedgekeurd. Hierna werd het hoofdstuk in zijn geheel in stemming gebragt, met 57 tegen ééne stem, die van den heer *Storm*, aangenomen.

Bij de algemeene beraadslagingen over het IV. hoofdstuk (departement van Justitie) voerde het woord de heer *v. Eck*, die gewaagde van de wenschelijkheid eener niet te late indiening van de wetsontwerpen op de regterlijke organisatie en tot herziening van het eerste boek van het Wetboek van Strafregt, alsmede van de trapsgewijze afschaffing van wetten van Franschen oorsprong.

Daarna vestigden de heeren *Wintgens* en *Godefroi* de aandacht op de behoefte aan eene naauwkeurige en goed ingerigte geregtelijke statistiek, voornamelijk betrekkelijk de burgelijke regtspleging, en op de noodzakelijkheid der intrekking van zoodanige wettelijke bepalingen en verordeningen, die tot onuitvoerbare geregtelijke beslissingen

hebben aanleiding gegeven; welk tweede onderwerp ook behandeld werd door de heeren *Dullert* en *v. d. Linden*; wordende door dezen laatste nog opmerkzaam gemaakt op de moeijelijkheden, voortvloeijende uit het gemis aan eene nieuwe wet op de konsignatie en op de wenschelijkheid eener bespoedigde herziening van provisionele regelingen omtrent onderscheidene onderwerpen, in afwachting van de vasstelling der wet op de regterlijke organisatie: de heer *v. Heiden Reinestein* eindelijk bragt in herinnering den inhoud der staten reeds in 1856 medegedeeld, omtrent de plaatsen waar godsdienstoefeningen buiten kerkgebouwen toegelaten worden of niet, en zulks in verband met het gebeurde dienaangaande in enkele streken, bepaaldelijk te Ossendrecht. De minister van justitie heeft de gemaakte bedenkingen opgelost, en de onderscheiden verlangde inlichtingen gegeven.

De algemeene beraadslagingen zijn daarop gesloten.

De Ie afdeeling (kosten van het Departement) wordt zonder beraadslaging goedgekeurd.

Bij de behandeling van art. 5 aangaande de IIe afdeeling [kosten van de Regterlijke Magt] voerde de heer *Hoynck van Papendrecht* het woord over de schrijfloonen en regten door den griffier van den Hoogen Raad voor arresten in strafzaken genoten. Dit artikel werd zonder hoofdelijke stemming en de artt. 6—9 derzelfde afdeeling achtereenvolgens zonder beraadslaging goedgekeurd. Op art. 10 had de heer *van Heiden Reinestein* een amendement voorgesteld, dat gedrukt aan de leden is rondgedeeld. De Kamer heeft besloten om de behandeling van dat art. en de wijziging tot Maandag morgen ten 11 ure uit te stellen.

—In de zitting van 25 heeft de heer *Dirks* aangedrongen op bepaalde verklaringen der regering omtrent de vraag: of het ernst is, spoorwegen in ons vaderland aan te leggen? en of het haar ernst is, de financiën der gemeenten te hulp te komen?

De Minister van Financiën heeft den heer *Dirks* beantwoord. De heer *Dirks* heeft gezegd, het doel niet te hebben de Regering te verzwakken. De minister moet opmerken, dat, in den vorm waarin de vragen zijn gedaan, omtrent de bedoeling wel eenige twijfel zou kunnen ontstaan. Als de Regering een voorstel doet en men betwijfelt of dit wel gemeend is, dan moet er eenige twijfel omtrent de hartelijkheid van de bedoeling ontstaan. Men heeft op het voorloopig verslag gewezen, maar de Regering heeft daarop geantwoord. Er is gezegd, dat hare overtuiging geen oogenblik is geschokt geworden, dat het middel van waarborg van renten door den Staat volstrekt noodzakelijk is, om het kapitaal van eenigzins uitgebreide spoorweg-ondernemingen bijeen te brengen. Bij die meening blijft de Regering. Wat men ook zegge van spoorwegen, en welke brommende en snorkende prospektussen men ook uitgeve, de Nederl. Regering zal zich nooit medepligtig maken aan plannen, die later al te groote offers aan den Staat zouden kunnen kosten; zij is overtuigd, dat de Staat voor den aanleg van spoorwegen zich opofferingen moet getroosten, en dat in de eerste jaren voor dergelijke ondernemingen aan geene voordeelen te denken is. De Regering heeft gezocht naar de middelen, om het offer zoo weinig drukkend mogelijk te maken. De Regering heeft het bewijs gegeven, dat het haar wel degelijk ernst is, en dat zij hare medewerking niet weigert. Dit is geenszins eene onverschillige boudine. Bij die zaak der spoorwegen moet men ook nog eéne zaak in het oog houden, dat, namelijk, tot nu toe het plan der Regering aangevallen en nog niet verdedigd is. Men behoeft geenszins aan kwade trouw te denken, maar er zijn in deze zaak zoo verschillende belangen van provinciën, steden en partikulieren betrokken, dat men wel zal doen, alvorens een eindoordeel te vestigen, de verdediging af te wachten.

— Omtrent de *tweede* vraag, heeft de heer *Dirks* de aangeboden wetten bij een snoer paarden vergeleken. De Minister hoopt, dat de Vergadering die meening zal deelen. Wanneer de draad breekt, zegt gemelde spr., zal alles in elkander vallen. De Minister geeft dit toe, maar kan die spr. een ander middel aanwijzen, het zal den Minister aangenaam zijn.

— De Minister van Justitie heeft, bij gelegenheid van zijn antwoord op eene vraag, waarbij godsdienstige snaren werden aangeroerd, een bewijs gegeven van zulk een onpartijdigen zin, dat vele leden tot tweemaal toe luide bravo's deden hooren. De heer *van Heiden Reinestein* kwam op de processie op 8 Sept. ll. gehouden van Ossendrecht naar Barendrecht De minister wees er in de eerste plaats op, dat deze zaak tot zijn leedwezen had voedsel gegeven aan artikelen in sommige bladen, »die er helaas behagen in schijnen te scheppen, de fakkel van tweedragt over het land te zwaaijen.« [Vele leden b r a v o !] De Minister heeft daarna breedvoerig aangetoond wat er van deze zaak en het deswege ingesteld onderzoek was; dat die plegtigheid viel onder de bepalingen van de grondwet van 1848 [exceptionele vrijheid voor d i e processien, die van oudsher geoorloofd waren], dat hij dus met de grondwet van 1848 in de hand, geen gehoor kon geven aan de gedane vraag, om dien optogt, die overigens zeer eenvoudig en rustig was, uiteen te doen drijven; dat hij evenwel voor zich zelven liefst alle godsdienstoefening binnen de gebouwen zou wenschen te zien plaats hebben, maar daarbij niettemin regt moest doen wedervaren aan wie regt had.

Na dit uiteengezet te hebben eindigde hij zijne rede met deze opmerking, dat hij het diep betreurde, dat zoo dikwerf door de verschillende rigtingen der Christelijke godsdienst geschilpunten worden ter sprake gebragt, waarbij zoo vaak het hoofdgebod der Christelijke godsdiens wordt over het hoofd gezien, namelijk dat der Christelijke liefde. (Ook deze ontboezeming werd met blijken van goedkeuring begroet).

— Bij de behandeling van het hoofdstuk *Justitie* is aangenomen een amendement van den heer *van Heiden Reinestein*, tot verhooging van *f* 6000, ter tegemoetkoming in de onkosten van de ambtenaren van 't openbaar ministerie bij de kantongeregten. Voorts liep de discussie bijna uitsluitend over de Rijks-politie en de gebreken der Rijks-veldwacht en werd aangedrongen op eene regeling bij de wet.

Waterhoogte. Arnhem, 27 Nov. 1.47. El; + AP 8.42. Gev. 15 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 27 Nov. 7 voet 4 duim Rijnlandsch.

In een onzer geachtste maandwerken over gezondheidsleer, leest men, ten aanzien van het P e r s i e s c h i n s e k t e n p o e d e r, dat het middel soms erger kan zijn dan de kwaal. Dr *Boucard* heeft in de *Union Medicale* medegedeeld, dat bij eene dame, die dit poeder op haar hoofdkussen gestrooid had, zich verschijnselen van vergiftiging hebben vertoond, terwijl twee andere geneesheeren eene gelijksoortige waarneming hebben gedaan; het is afkomstig van eene plant genaamd *Pyrethrum roseum*, welks bijtende en scherpe eigenschappen bekend zijn. Wij achten het noodig de gebruikers van dit poeder allezins voorzigtigheid aan te bevelen.

— De officiersraad, den 24 dezer te 's Bosch ten tweeden male vergaderd, heeft omtrent het lot van den tweeden luitenant W. *de* W. . . beslist. Hij is onwaardig verklaard de epauletten te blijven dragen. Men zal mitsdien Zijne Majesteit den Koning voordragen hem te ontslaan.

— De staats-commissie nopens de maréchaussée heeft in haar rapport aan den Koning voorgesteld dat zoowel de kon. maréchaussée als de bestaande inrigting der rijksveldwacht zullen worden ontbonden en tot één geheel gevormd. Zij heeft daarbij gevoegd een ontwerp-zamenstelling van een korps kon. maréchaussée over het geheele rijk, dat daarbij verdeeld wordt in twee divisien en vijf kompagnien.

In de hoofdplaatsen der arrondissementen zal een wachtmeester aan het hoofd der brigade staan, onder wiens bijzonder toezigt en gezag de onderscheidene brigades in het arrondissement hare diensten zullen verrigten en die zijnerzijds onder het toezigt en de leiding van den officier van justitie een wakend oog zal houden op alles, wat met betrekking tot het beheer en de belangen der rijkspolitie door de onder zijn beheer staande brigades wordt verrigt. Zoodanig ingerigte arrondissementen van rijkspolitie zullen eenen luitenant der maréchaussée aan hun hoofd hebben, meer bijzonder belast met alles, wat de militaire tucht, discipline en administratie betreft; die onderscheidene luitenantschappen zullen in vijf compagnien worden ingedeeld, aan welker hoofd een ridmeester zal gesteld zijn, die over een grooter regtsgebied dezelfde dienstpligten als de luitenants zullen te vervullen hebben, terwijl aan twee dier ridmeesters in de standplaatsen der twee divisien een tweede luitenant-kwartiermeester zal worden toegevoegd, die uitsluitend met de militaire administratie zal zijn belast.

Het Rijk zal op de voegzaamste wijze in twee divisien worden verdeeld, aan welker hoofd een hoofdofficier zal zijn gesteld, wiens bevoegdheid zich tot het meer militair gedeelte zal bepalen, enz.

De vierde kompagnie bevat Friesland, Groningen en Drenthe.

— Den 25 dezer is te Wildervank overleden *Grietje Klatter*, wed. *H. Lever*, 101 jaren en 8 maanden oud.

— De baron *Jacques van Brienen*, die onlangs in den ouderdom van 27 jaren te Brussel is overleden, laat een vermogen na, waarvan de inkomsten jaarlijks ongeveer 700 000 fr. bedragen. De fortuin der familie *van Brienen* is zoo kolossaal, dat een broeder van *Jacques van Brienen*, die in het vorige jaar overleed, aan een zijner neven als een eenvoudig bewijs van aandenken, een legaat vermaakte, bestaande in de helft eener visscherij in Holland gelegen, welke helft jaarlijks f 40 000 opbrengt. De grootvader van den overledene heeft langen tijd de Bank te Amsterdam gehouden. Zijn grootvader was, in den Franschen tijd, maire te Amsterdam en later gezant van Nederland te Parijs, alwaar hij de algemeene aandacht trok door den grooten voet, waarop hij leefde.

— Den 20 dezer is door den rijksveldwachter *J. Weringa*, te Bellingwolde gearresteerd en in het huis van arrest te Winschoten overgebragt *Marten Jans Muurman*, wonende in Hannover, als zijnde den 6 October jl. door de arrondissements-regtbank te Assen veroordeeld tot cellulaire gevangenisstraf van drie maanden, wegens diefstal van vruchten uit den tuin van den heer *J. M. Vos* te Coevorden.

— Het ontwerp van wet tot regeling van de afschaffing der slavernij in Oost-Indie, bevat o. a. de volgende bepalingen: De gouv.-gen. bepaalt het tijdstip van de afschaffing der slavernij. De afschaffing der perkhoorigheid op Banda wordt afzonderlijk geregeld. Voor 1 Jan. 1860 worden de perkhoorigen, even als de eigenlijk gezegde slaven, van band en perkhoorigheid ontslagen. Aan de meesters van de slaven, die volgens de wet worden vrij verklaard, wordt op verzoek vergoeding verleend. Vrijverklaarden erlangen dezelfde regten en verpligtingen als de overige inlandsche bevolking. De uitgaven komen ten laste der indische begrooting. De kosten van vergoeding worden geraamd op 10 a 14 ton.

— Onlangs werd gemeld, dat de hoofdcommissie tot de zaken der Israeliten in Nederland zich tot den minister voor de zaken der hervormde en andere eerediensten had gewend met het verzoek, dat onze Regering eenigen stap bij het pauselijk bewind moge doen, ten aanzien van de bekende zaak van *Mortara* te Bologna Wij vernemen thans dat deze minister heeft goedgevonden aan de hoofdcommissie te kennen te geven, dat het betreurenswaardig feit waarop door de hoofdcommissie is gewezen, bij de Regering een punt van onderzoek en overweging is geweest, en dat aan den Nederlandschen gezant te Rome de last is opgedragen om op gepaste wijze, met inachtneming van den eerbied, verschuldigd aan de regten van elk onafhankelijk staatsbestuur, bij de pauselijke regering den indruk kenbaar te maken, dien het voorval bij de Regering en het volk van Nederland heeft te weeg gebragt.

Kinderdijk, 26 Nov. Men zag gisteren in den omtrek van een half uur het volgende vreemde schouwspel: De Lek bereden door ijsschuit en sleden; de Noord bevaren door stoombooten en zeilschepen, het vee grazende in de weilanden, en boeren en boerinnen met sleden op schaatsen over de sloten rijdende, om de koeijen te gaan melken.

Ambt Vollenhove, 27 Nov. De stroohandel alhier, die anders jaarlijks een uitvoer van vijf tot achtmaal honderdduizend ponden beloopt, bij een omzet van f 5000 à f 6000, beteekent dit jaar zeer weinig. De landlieden, tevens veehouders, zien zich bij den karigen hooioogst verpligt hun stroo aan hun vee te vervoederen, waartoe menig landbouwer de noodige werktuigen, om het stroo tot vervoedering geschikt te maken, en waaraan het hen tot hiertoe ontbrak, bestelt. Enkele scheepsladingen stroo zijn nog afgeleverd a f 11 de vijfhonderd Nederlandsche ponden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De parijsche en andere Fransche bladen bevatten natuurlijk, ten gevolge van het bestaande verbod, geen verslag van de teregtzitting in zake *Montalembert*, doch de buitenlandsche bladen hebben zich door hunne parijsche correspondenten min of meer uitvoerige verslagen doen toekomen. De verdediger van den eersten beklaagde handhaafde door zijn pleidooi zijnen roem als welsprekend redenaar. In het vuur zijner improvisatie ontvielen aan den heer *Berryer* eenige uitdrukkingen, die volgens den heer *Berthelin*, voorzitter der regtbank, minder strekten om de *Montalembert* te verdedigen dan om te regtvaardigen hetgeen door dezen was geschreven. De voorzitter liet hem niet voortgaan en zeide: »Mijnheer *Berryer*, de regtbank heeft in uw pleidooi nog al warme uitdrukkingen, zeer scherpe toespelingen laten doorgaan, maar is thans verpligt u tegen te houden op den gevaarlijken weg dien gij inslaat Gij pleit hetzelfde wat de heer *de Montalembert* heeft geschreven, en hernieuwt de overtreding door ze te regtvaardigen.« De heer *Berryer* antwoordde: »Toespelingen! heer voorzitter, mijne woorden moeten mij dan wel verraden hebben indien zij iets verborgen van hetgeen ik wilde zeggen.« — De voorzitter: »ik kan u niet laten zeggen dat in Frankrijk geen vrijheid meer bestaat.« — De heer *Berryer*: »O, heer voorzitter, als het zoo is, als ik moet loochenen wat helderder is dan het licht van den dag, als ik moet liegen, dan zal ik maar zwijgen en gaan zitten. Ik zie van de verdediging af.« — De voorzitter: »Neen, mijnheer *Berryer*, gij moet niet liegen. In 1811, toen gij u hebt laten inschrijven bij deze balie, aan welke gij zooveel luister hebt bijgezet, hebt gij een eed afgelegd, die sedert door u is hernieuwd, nl. den eed om den aan de wetten verschuldigden eerbied te bewaren. Gij hebt dien eed altoos gehouden en zult hem ook nu houden« — De heer *Berryer*: »Schend ik dan mijn eed? Gij doet mij ijzen, heer voorzitter! Gij doet mij terugdenken aan tijden, toen de lof van een braaf man, de lof der deugd, van goede gevoelens, van een goede wet, als misdaad werd beschouwd. Neen, neen, ik wil die tijden niet in het geheugen terugroepen: *Legimus capitale fuisse*. Neen, ik neem niet aan, dat het prijzen en verheerlijken van eene vrije regering een hoon en beleediging is, alléén omdat die regering in strijd is met de tegenwoordige staatsinstellingen van Frankrijk. De lofspraak in den mond van den heer *de Montalembert* was louter patriotisch,« enz. enz.

Den 24 dezer verschenen de heeren de *Montalembert* en *Berryer* te zamen in de Fransche academie en waren daar het voorwerp der algemeene sympathie. — Van het uitgesproken vonnis zullen de veroordeelden in hooger beroep komen.

— Er is gemeld, dat te Reggio eene afschuwelijke poging is gedaan, om mevr. *Ristori* op het tooneel te vergiftigen. Over deze omstandigheid verneemt men uit een particulieren brief het volgende. De vermaarde treurspeelster had uit een glas water op het tooneel een weinig gedronken en bevond dat er een vreemde smaak aan was. Het tooneel verlatende, liep zij door een zijgang en bemerkte toen, dat uit het glas water, dat men haar aangeboden en waaruit zij gedronken had, een soort van phosphor-schijnsel opkwam. Onverwijld liet zij den geneesheer van den schouwburg ontbieden en deze verklaarde, na het water onderzocht te hebben, dat er phosphorus in was gemengd. Weldra verspreidde zich onder het publiek het gerucht van het gebeurde en er heerschte slechts één vermoeden, nl. dat Oostenrijk zich had willen wreken over de nederlaag, die het geleden had in zijne jongste geschillen met de vermaarde kunstenares. (?!) De bedrijvers der misdaad worden opgespoord; tot dus verre is het niet gelukt ze te ontdekken.

— Aan het bureau voor de buitenlandsche missiën, rue du Bac te Parijs dat als het *Foreign-office* der katholieke wereld is aan te merken, zijn nieuwe tijdingen uit het afgelegen Oosten ontvangen. In China en vooral in Chineesch-Indie is de godsdienstvervolging weder zeer hevig, en de door Spanje gezamenlijk met Frankrijk ondernomen expditie moet, naar men zegt, een einde hieraan maken. Het eerstuitkomend nommer van de *Annales des missions* zal verscheidene brieven over deze aangelegenheid behelzen, waarin belangwekkende bijzonderheden zullen vermeld zijn. Men spreekt van afschuwelijke wreedheden, barbaarsche strafoefeningen, alleen uit te denken door vervolgers die in waanzin verkeeren. Verscheidene meisjes, vervolgd en veroordeeld ter zake van het omhelzen der christelijke godsdienst, zouden met kookende olie op nieuw gedoopt zijn!! Wanneer zal dan eens de eeuw der martelaren gesloten zijn!

DUITSCHLAND.

Volgens de te Stokholm verschijnende *Post och Inrikes Tidningar*, wijden zich in Zweden tegenwoordig vele vrouwen aan de journalistiek. Zoo is bijv. eene zekere juffer *L. Soderquis* uitgeefster van een dagblad te Arboga; de *Nya Tidning* van Lidköping wordt mede uitgegeven en zelfs geredigeerd door eene vrouw, Mm. *Tengberg*. Voorts houden vrouwen zich bezig met boekdrukkersarbeid in onderscheidene steden, als Stokholm, Fahlun, Oerebro, Mariestad, Kalmer, Gothenburg, Halmstad enz. Ook is in Zweden een voorstel gedaan, om aan sommige vrouwen het kiesregt te verleenen.

AMERIKA.

[ ]Dezer dagen is te Rockburg in de Vereenigde Staten het volgende voorgevallen. Te midden eener voorstelling in den schouwburg, en terwijl mevr. *Bergh*, eene aktrice bij het publiek hoog in gunst, eene rol vervulde en met

onbeschrijfelijk talent speelde, stond plotseling in het parterre een man op en riep zoo hard hij kon: „Mijne vrouw! bij den hemel, mijne *Eliza*!" De toeschouwers gaven niet veel acht op dezen uitroep en hielden den man voor beschonken. Deze echter hield niet op: „Ik zeg u dat zij mijne vrouw is. In veertien jaar heb ik haar niet gezien; ik dacht dat zij dood was. Ik breng haar een zoon; ja een fermen zoon van twee-en-twintig jaar, zes voet en twee duim lang! Ik ben kapitein *Lewis*." Middelerwijl was mevr. *Bergh* in onmagt (geen tooneel-onmagt, maar eene effektieve, reële) gevallen. De schouwburg-direkteur begaf zich daarop tot den vreemdeling, en trachtte hem te doen begrijpen dat de aktrice zijne vrouw niet kon zijn, daar zij sedert drie jaren bij het tooneelgezelschap niet anders dan als mevr. *Bergh* bekend was en men daar niet anders wist dan dat haar man *Bergh* heette en voor achttien maanden gestorven was. „Getrouwd met een ander!" barstte toen de kapitein uit. Mijne *Eliza* getrouwd! Ik zal en moet haar oogenblikkelijk zien; zij is nog mijne vrouw mijne vrouw!" Toen mevr. *Bergh* haar bewustzijn had herkregen, werd kapitein *Lewis* bij haar toegelaten en toen volgde een der aandoenlijkste herkenningstooneelen. Kapt. *Lewis* was met miss *Eliza Stanley* in den echt getreden, toen hij gemeen matroos en zij dienstbode bij eene tooneelspeelster was. Gedwongen om acht jaren later naar Oost-Indie te vertrekken, had hij zijn zoontje medegenomen, en bevond zich sedert niet in staat tijding aan zijne vrouw te zenden, of zond die wel zonder dat zij ze ontving. Vrouw *Lewis*, die na verloop van eenige jaren niets van haren man had vernomen, en toen berigt kreeg dat hij en hun zoon bij eene schipbreuk waren omgekomen, hertrouwde, wijdde zich aan de tooneelspeelkunst, en werd weduwe van haren tweeden man zonder den eersten verloren te hebben. Eenige vrienden van den man en de vrouw vergezelden de echtelingen naar den heer *Gordon*, r. k. priester, en deze, onderrigt van den loop der gebeurtenissen, legde op nieuw den echtknoop, die door de kansen der zee zoo al niet verbroken, dan toch gedurende vele jaren losgemaakt was.

— In de nabijheid van Philadelphia heeft een hoogst zonderling voorval plaats gegrepen. Een zadelmakersknecht door zijne onmatigheid in het gebruik van sterken drank bekend, bevond zich onlangs in een kroeg, waar hij met eenige zijner kennissen den avond met drinken doorbragt. Eensklaps komt hij op het zotte denkbeeld om te wedden, dat hij een brandend papier zoude inslikken. Daar men dit niet wilde gelooven, maakte hij zich gereed, om de aanwezigen zijne kunst te vertoonen, doch naauwelijks had hij het vlammende papier in den mond gestoken, of hij uitte een zwakken kreet, en zeeg tot aller verbazing op den grond neder. Alstoen zag men eene blaauwe vlam rondom zijnen mond zweven; men trachtte hem hulp te verleenen, doch weldra ontwaarde men, dat de ongelukkige inwendig brandde. Na verloop van een half uur was het hoofd en het binnengedeelte der borst verkoold. Twee er bij geroepen geneesheeren verklaarden, dat de van sterken drank doortrokken man, ten gevolgen van wijngeest-ontbranding was overleden.

— In een aanval van *delirium tremens* of drinkerswoede, ten gevolge van verslaafdheid aan den sterken drank, heeft een 23jarig zeeman zijne grootmoeder, welke hij anders zeer beminde, zonder eenige aanleidende oorzaak, den hals afgesneden.

— Aan de laatste Amerikaansche berigten is het volgende ontleend:

Bij gelegenheid van een volksfeest te Centralia zou een zekere Brooks van St Louis met een luchtbal opstijgen. Op verzoek van een jong luchtreiziger, Wilson geheeten, stond hij dezen echter zijn plaats in het schuitje af.

Deze bragt het er goed af. Na uit het gezigt te zijn verdwenen, kwam hij eenige uren later op een hoeve in de omstreken van Centralia neder. De luchtbal, gedeeltelijk van gas ontladen, werd aan een stevig hek vastgemaakt, maar alvorens men hem geheel ledigde, wilde de eigenaar der hoeve en zijne echtgenoot zich het genoegen gunnen van eens op te stijgen, en deden dit verscheidene malen tot op eene hoogte van drie honderd voet, terwijl het touw aan het hek den bal belette hooger te rijzen. Toen zij voor de laatste keer gedaald waren, verzochten hunne twee jongste kinderen, een meisje van zeven en een knaap van vier jaar, zoo dringend, ook eens eene luchtreis te mogen maken, dat men hen in het schuitje zette, terwijl de vader het touw met beide handen vasthield. Eensklaps laat hij door een of ander toeval het touw los en de ballon stijgt met pijlsnelheid op, de kinderen medevoerende en verdwijnt weldra uit het gezigt.

De wanhoop der ouders was vreesselijk. Wat zou men doen? Zoo hunne jonge kinderen niet uit het schuitje vielen, had men te duchten dat de koude van den nacht zoo hoog in de lucht, hen zou verstijven. Gelukkig echter liep de zaak zoo droevig niet af. Op den volgenden morgen, bij het krieken van den dag, ontdekte een landman, die een veertigtal mijlen van den ongerusten vader woonde, een luchtbal, nog altijd in de lucht zwevende, maar terug gehouden door het touw, dat in de takken der boomen was verward. Hij riep dadelijk zijne arbeiders, die den bal naar zich trokken, in welks schuitje zij tot hunne niet geringe verbazing twee jonge kinderen vonden.

Het jongentje was in diepen slaap gedompeld en zijn zusje, dat den ganschen nacht geen oog geloken had, waakte over hem met moederlijke teerderheid. Zij verhaalde, dat toen zij in de lucht werd opgenomen, zij luidkeels schreeuwde en haar vader toeriep den luchtbal te doen dalen. Groot was haar schrik, toen zij ontdekte dat het touw was losgelaten. Weldra zag zij eene stad (Centralia) onder zich, waar vele lieden bijeen waren, die zij uit alle hare magt toeriep, den luchtbal tegen te houden. Doch deze, hoewel zij den bal met belangstellende blikken volgden, waren natuurlijk niet in staat de bede van het meisje te verhooren, en konden overigens niet vermoeden dat het schuitje slechts twee jonge kinderen bevatte. Weldra begon het jongentje van koude te schreijen. Zijn zuster nam toen haar voorschoot, wikkelde hem daarin en legde hem op den bodem van het schuitje neder, waar hij in slaap viel.

In haar radeloosheid trok het meisje aan de touwen, die van den ballon afhingen, en ontdekte dra dat er een onder was (die van de gasklep), welke de bal liet dalen als zij er aan rukte. Zij deed dit verscheiden malen en zonder te begrijpen hoe of waarom, zag zij dat de grond onder haar steeds nader kwam.

Eindelijk voelde zij een geweldigen schok, gevolgd door eene volkomen onbewegelijkheid, waaruit zij afleidde, dat zij ergens moest aangeland wezen. In de duisternis zag zij werkelijk het dak van een huis, en wachtte nu geduldig dat men haar zou komen helpen. Roepen kon het kind niet meer, door de nachtelijke koude verstijfd, en uitgeput van angst en vermoeidheid.

Beide kinderen waren intusschen gezond gebleven en zonder letsel. Ruim dertien uren hadden zij in het schuitje doorgebragt. De blijdschap der ouders toen zij hen terugzagen was onbeschrijfelijk.

ASSEN, *30 November*.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Hage, 30 Nov. De Min. van Oorlog heeft het Oorlogsbudget met f 130 000 verlaagd

Amsterdam. Maandag, 26 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. 64 percent. Dito 4 pCt. $98\frac{1}{4}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 106 percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pC. $87\frac{3}{8}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad lager; op Nov. f 465. — Raapolie dadelijk lager; op levering onveranderd; op zes weken f $44\frac{1}{4}$. — Tarwe iets hooger: 134 ponds bonte Poolsche f 335. — Rogge hooger; 130 ponds Pruissische f 205. — Boekweit onveranderd.

* Verblijdend is de verandering des weders, en nog verblijdender zal het zijn, wanneer er eenige regenbuijen mogten komen, die sloot en vaart en put, met water vulden; op vele plaatsen kan de noodige voorraad turf niet per schip aangevoerd worden; terwijl het er met het drinkwater bedroefd uitziet, want naauwelijks is er zoo veel, als voor mensch en vee noodig is tot de nooddruft; in enkele streken is zelfs bepaald gebrek. Maar hoe donker velen ook de toekomst tegemoet zagen bij het invallen van den vorst, van achteren moet men weer zeggen, 't is goed geweest, daar de vorst in vele koornakkers de wormen gedood heeft, die boven in den grond zich ophielden en groot nadeel aan de jonge roggeplanten toebragten, zoodat er in vele akkers geheele zwarte plekken waren op te merken.

— Zooals bekend is, hebben zich voor eenigen tijd een aantal van 178 binnenschippers, het Zwolsche diep bevarende, bij adres tot de Tweede Kamer gewend, waarin zij zich hebben beklaagd, dat het parlementaire onderzoek betreffende het Zwolsche diep, door de Tweede Kamer der Staten Generaal ingesteld, tot heden geen gevolg heeft gehad. De commissie voor de verzoekschriften heeft de Kamer voorgesteld, dit verzoekschrift ter griffie, ter inzage van de leden neder te leggen en is dienovereenkomstig besloten.

* **Makkinga,** 26 Nov. Sedert het bestaan des grindwegs binnen deze gemeente, heeft men behoefte gevoeld aan een opzigter over de publieke eigendommen der gemeente en dorpen; eindelijk is men er toe overgegaan eenen zoodanige aan te stellen uit de 19 sollicitanten, die zich hadden aangeboden, en is in de op heden gehoudene raadsvergadering met algemeene stemmen als zoodanig benoemd de heer *F. W. Scheenstra*, bouwkundige te Groningen.

* **Uffelte,** 26 Nov. Heden morgen miste *J. Mepschen* alhier drie schapen uit het land. Na een geruimen tijd gezocht te hebben, vond hij twee daarvan dood en het eene nog levend weder. Het schijnt, dat deze door kwade honden aangevallen en gedood zijn. Men vermoedt, dat het honden gedaan hebben, waarmede des nachts jagt op bunsings gemaakt wordt. Indien zulks waar mogt zijn, dan ware het wenschelijk zulke honden vast te houden, ter voorkoming van meerdere schade.

* **Meppel,** 29 Nov. Tot ons genoegen kunnen wij melden, dat de Amsterdamsche beurtman heden morgen is aangekomen, zoodat de scheepvaart weder is hersteld. Ook de Zwolsche stoomboot van hier op Zwolle denkt morgen de dienst te hervatten. 't Is alzoo te voorzien, dat weldra de scheepvaart, ook zoo wij hopen op de Drentsche kanalen, hersteld zal worden, om nog vele en verschillende koopwaren, waaraan zoo behoefte bestaat, te kunnen aan- en afvoeren, hetwelk voor onze koopheden niet alleen, maar tevens voor vele ingezetenen van het grootste belang is.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Gelijk men weet, is er eene procedure aanhangig bij de Regtbank te Assen over het regt van benoeming van een Predikant te Dwingelo. De Kerkeraad heeft den heer *de Groot* te Rottum, en de collatoren, de heeren *Westra*, hebben den heer *Fijnvandraat* te Zwartsluis benoemd. De heer *de Groot* heeft in de gegevene omstandigheden iets gedaan, wat zijn hart eere aandoet, door op zondag den 21 dezer aan de gemeente van Rottum bekend te maken, dat hij de vroeger afgekondigde aanneming van het beroep te Dwingelo heeft ingetrokken en zich op nieuw aan zijne gemeente zou verbinden. De Rottumer gemeente zal dit blijk van gehechtheid van haren leeraar zonder twijfel op hoogen prijs weten te stellen; terwijl het te hopen is, dat de inschikkelijkheid van den heer *de Groot* de partijen in zake van het Dwingeloosche beroep tot een vergelijk in der minne moge bewegen; wat voor de gemeente ongetwijfeld veel beter zijn zal, dan een met glans gewonnen proces.

* **Hoogeveen,** 27 Nov. Ter vervulling der nog bij de Christelijke Afgescheidene gemeente alhier bestaande vacature als 2de Leeraar, is in de vergadering van jl. Woensdag het navolgende drietal gemaakt: *K. Kleinendorst*, candidaat aan de Theologische school te Kampen. *J. H. Schoenmaker*, predikant te Apeldoorn, en *H. Reinink*, predikant te Beilen.

Oostwold, (*Oldambt*) 23 Nov. Na een langdurigen strijd over het regt van collatie en het formeren eener lijst van predikanten, met voorbehoud van protest bij stemming, werd eindelijk eene nieuwe lijst, waarnaar de nominatie werd opgemaakt, gearresteerd en de procuratiën nagezien, ter vervulling der vacature der predikantsplaats, veroorzaakt door het emeritaat van ds. A. *Tonkens*, bij de Hervormde gemeente alhier. Op het achttal werden gebragt: *Pollen*, te Onstwedde, met 59; *Sannes*, te Oude Pekela, met 37, *Guldenarm*, te Losdorp, met 34; *Boer Knottnerus*, te Onde en Nieuwe Wetering, met 34; *Koopmans van Boekeren*, te Giethoorn, met 33; *Camminga*, te Gorredijk, met 33; *Huissers*, te Farmsum, met 33; en *Heerspinck*, te Gieten, met 32 stemmen, met het lot tegen *van Berkum*, te N. Beerta, *Okken*, te Solwerd en Marsum, en *Zuidema*, te Leymuiden. Niettegenstaande de beide partijen, liberalen en orthodoxen, elkander niets toegaven, wist de heer burgemeester door zijne bekende bezadigdheid alles zoodanig te leiden, dat de nominatie werd gearresteerd, en het is te wenschen, dat bij de aanstaande electie over drie weken geen egoïstische doordrijverij moge plaats hebben.

CORRESPONDENTIE.

Wij hebben een verzoek ontvangen, om nog een gedeelte van het verslag der raadsvergaderingen te Dwingelo even uitvoerig als vroeger op te nemen. Zeer vele lezers hebben ons echter verzocht, dat wij daarvan geene, althans niet dan beknopte verslagen plaatsten, omdat zij daarin geen belang hoegenaamd stelden en in de daardoor ingenomene ruimte liever iets anders medegedeeld zagen. Wij hebben dit beloofd, en kunnen dus aan bovengemeld verzoek niet voldoen.

— Wij hebben een stuk ontvangen, behelzende klagten over de diligence-onderneming van van Gend en Loos, als zoude deze zich aan verregaande zorgeloosheid in het bezorgen van pakken etc. schuldig maken. Wij hebben dit stuk niet opgenomen, omdat de inzender zich zoo al niet aan eene strafvervolging, dan toch aan eene actie tot schadevergoeding zou blootstellen.

Advertentien.

Tot mijne, mijner kinderen en behuwd-kinderen diepe droefheid ontsliep heden, zeer zacht en met het vast vertrouwen op een beter leven, mijn hartelijk geliefde echtgenoot JAN TER MEULEN, in den ouderdom van bijna 71 jaren.

Zwolle, 27 November 1858.

Wed. JAN TER MEULEN—BELLO.

Op begeerte van den overledene zullen geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

De affaire, waarvan mijne beide zonen reeds Vennooten waren, wordt onder dezelfde firma JAN TER MEULEN door hen voortgezet

Algemeene kennisgeving

DE VERTELLER ENZ.

Missien van den Noordpool.

Het zal niet zonder belang zijn eens een oogslag op het Laplandsche geslacht te werpen, te meer daar dit als eene bijdrage kan dienen voor de land- en volkenkunde, en ook dewijl de aandacht der Europeanen nog al dikwijls tot dezen afgezonderden stam getrokken wordt.

De geschiedenis geeft aan de Laplanders een faam, die grooter is dan hunne gestalten. De Noorwegers en andere omliggende volken, ofschoon met de Laplanders van de kust vermengd, hoort men zeggen: „Wij zijn arm, zoo veel gij wilt, maar wij zijn toch geene Laplanders." De andere Europeanen zeggen bijwijlen: „Zoo klein als een Laplander."

Hoedanig is dan hunne gestalte?

De Laplander van Finmark is grooter dan men wel denkt; de gewone lengte is 1 meter en 40 a 50 centimeters De Laplander van onverbasterd ras, heeft over het algemeen kleine oogen, met door den rook zijner hut rood ge worden ooghoeken, een dik hoofd, breed en plat aangezigt, vooruitspringende oogbeenen, breeden mond en een baardeloozen kin. De echte Laplander is daarenboven zeer beenderig, breed van borst en schouders, met kleine handen en voeten en binnenwaarts gebogen beenen. Zijne tint is insgelijks door den aanhoudenden rook waarin hij leeft, bruin geworden, lang eenigzins stijve haarvlechten hangen hem op de schouders. Het kleed van man en vrouw komt gedeeltelijk overeen, ofschoon de namen verschillen Des winters is het *Paesk*, eene grove tuniek van rendier vellen en eene wijde broek van dezelfde vellen, welke zij *Beltuk* noemen. Voeg daarbij nog een paar laarzen, en doordringbare, spitsvormige zokken, *sena* genaamd, als mede een lakensch, met verschillende kleuren geschilderd hoofddeksel, dat voor man en vrouw eenigzins verschilt, en gij hebt een denkbeeld van hun winterkleed. Des zomers wordt het kleed van rendiervellen door een korter kleed van een grove witte wollen stof vervangen.

De man draagt gewoonlijk in zijnen gordelriem een mes en de vrouw haren tabak. Zij hebben geene zakken in de kleederen, doch daarentegen hebben zij, boven den gordelriem en onder de borst, tusschen hunne kleederen, eene ruimte, welke hen om zoo te zeggen, voor schapraai dient, waar vleesch, visch en verschillende voorwerpen in bewaard worden: de man laat er zijnen tabak dikwijls zoolang in, tot dat dezelve beschimmeld is. Merk nu aan, dat de Laplander de gewoonte heeft zijn ligchaam met vischolie te bestrijken, om hetzelve tegen de koude te harden en de ligchamelijke warmte te voeden en te onderhouden, merk daarenboven nog aan, dat zij hunne rendieren-vellen kleederen zoolang dragen, tot dat ze geheel versleten, in stukken van hun lijf vallen, en alsdan zult gij u een gedachte kunnen vormen over den aangenamen geur, waarvan de voorwerpen moeten doordrongen zijn, welke zij uit dien *spaarpot* te voorschijn halen.

De reuk welke hunne kleederen en hunne ligchamen uitwasemen, bijzonder des zomers, wanneer al de poriën geopend zijn, is zoo sterk, dat de tegenwoordigheid van

Heden overleed aan eene kortstondige ziekte, mijne zeer geliefde Echtgenoote TJITSKE MEINSMA, in den ouderdom van bijna 23 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 2 jaren. Wat ik en mijn kindje in haar verliezen, kunnen zij beseffen, die de overledene gekend hebben.

Hoogeveen, 26 November 1858.

J. VISSCHER.

Na eene ongesteldheid van slechts 7 dagen, overleed in den afgeloopen nacht, tot onze bittere droefheid, onze oudste zoon ALBERTUS LUCAS, in den ouderdom van 15 jaren en 10 maanden.

Hoogeveen den 27 November 1858.

J. VELTENS.
J. J. VELTENS, geb. OLIENACK.

Eenige kennisgeving aan vrienden en bekenden

GEWONE VERGADERING,

met DAMES,

van 't Departement Assen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, op Woensdag den 1 December 1858, des avonds te zeven uren.

Namens 't Bestuur,
A. Th. HOSTEIJN.
Secretaris.

Spreker, de heer Mr. L. O. GRATAMA, Schetsen van de zeden en gewoonten der aanzienlijke Perzische vrouwen.

Bijdrage door den heer J. P. MUNTINGH.

Bekendmaking.

Bij Min. Res. van 22 Nov. jl. no. 56, Posterijen, wordt het ***BESTELHUIS DER BRIEVEN*** te Peize met 1 Januarij 1859 vervangen door een Hulpkantoor der Brievenposterij.

Tot Brievengaarder aldaar is benoemd VOS VAN RIJSWIJK.

Assen, 26 November 1858.

De Directeur van het Postk. Assen,
H. S. GRATAMA.

Bekendmaking.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Zuidwolde brengen hiermede ter algemeene kennis, dat volgens besluit van den Raad dier gemeente van den 11 September 1858, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 6 November 1858 no. 49, — voortaan te Zuidwolde zal gehouden worden, ***de VOORJAARS-VEEMARKT op den eersten Woensdag in de maand Mei***, in plaats van op den laatsten Vrijdag in de maand April, en ***de NAJAARS-VEEMARKT op den tweeden Woensdag in de maand October***, in plaats van op den derden Vrijdag in die maand.

Zuidwolde den 25 November 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
L. H. VAN SONSBEECK, Burgemeester.
F. J. TER HAAR, Wethouder, l. S.

EXTRACT-VONNIS.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Assen van den 27 September 1858, behoorlijk op de daarvan afgegevene grosse geregistreerd, is, ten verzoeke van HENDRIKA SNIJDER, zonder speciaal beroep, wonende te Assen, ter zake deszelfs krachtens een vonnis dierzelfde Regtbank van den 9 Februarij 1857 gratis procederende, als eischeresse, tegen haren eheman MELCHIOR EVERTS, van beroep arbeider, gedomicilieerd te Assen, als gedaagde bij verstek geweest, — het tusschen voorgemelde echtelieden op den 8 Mei 1842, voor den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Assen voltrokken huwelijk, ter zake van kwaadwillige verlating ***ONTBONDEN*** verklaard, met alle de gevolgen van dien als naar de Wet, en met veroordeeling van den gedaagde defaillant in de kosten der procedure.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging, ter voldoening aan art. 811 en 828, van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

Voor extract conform,
Mr. J. OOSTING, Procureur.

Friesche- en Overijsselsche STOOMBOOT- REEDERIJ.

Winterdienst.

De DIRECTIE maakt bekend, dat bij open water de ***STOOMBOOTDIENST*** tusschen de steden Harlingen, Zwolle en Kampen met 1 December e.k. wordt gewijzigd als volgt:

vertrekt van ***Harlingen*** naar ***Kampen*** Zondags morgens 8 uur.
" " ***Kampen*** naar ***Harlingen*** Dingsdags " 7 "

ALGEMEENE ONDERLINGE

WAARBORG-MAATSCHAPPIJ

tegen

STERFTE VAN

PAARDEN EN RUNDEREN,

gevestigd te Amsterdam,

onder directie van
C. H. VAN DORP, A. J. SCHREIJ Hz.,
en
A. J. CANNEGIETER FABRITIUS,
onder toezigt van de Wel-Edele Heeren:
J. W. ROELOFFS VALK,
Lid der Provinciale Staten van Noord-Holland en Heemraad van den Amstel en Nieuwer-Amstel, Notaris te Nieuwer-Amstel,
G. D. BOERLAGE,
Voorzitter van de Polder-Besturen van Uithoorn en Thamen Notaris te Uithoorn,
Mr. D. A. CAMERLING HELMOLT,
Heemraad van den Anna-Paulowna-Polder, Kantonregter te Amersfoort.

Als Commissarissen.

Deze MAATSCHAPPIJ heeft ten doel de Leden onderling te verzekeren tegen verliezen, veroorzaakt door ***sterfte onder de Paarden en Runderen***, door welke ziekte of aan welk toeval ook (Brand en Overstrooming uitgezonderd), voor iedere Afdeeling afzonderlijk.

De deelneming geschiedt voor minstens één jaar; in de tweede helft van het Maatschappelijk Boekjaar deelnemende, wordt men geacht zich ook voor het volgende te hebben verbonden.

De omslag geschiedt voor ***Paarden*** drie-maandelijks, voor ***Runderen*** maandelijks.

Bij het ziek worden van een Paard of Rund, heeft de Deelhebber het regt eenen Veearts te ontbieden, wiens eerste visite door de Maatschappij zal worden betaald.

Het gestorven Paard of Rund wordt voor drie vierde der getaxeerde waarde vergoed; de Paarden binnen eene maand en de Runderen binnen drie dagen.

Tot deelneming kan men zich vervoegen ten Kantore der Directie of bij de Agenten; alwaar gratis te bekomen is: Uittreksel van het Reglement, inhoudende de voornaamste Voorwaarden van Deelneming en Vergoeding.

Het Kantoor der Maatschappij is gevestigd te Amsterdam, op het 's Gravelandsche Veer bij de Kloveniersburgwal, C 477.

De Maatschappij wordt vertegenwoordigd in de Provincie Drenthe door J. KLOEKERS te Assen.

Er worden Correspondenten in de Gemeenten gevraagd, onder franco Brieven bij voornoemden Agent.

Mr. J. C. VAN SLOOTEN, Notaris te Veendam, zal ten verzoeke van den heer J. R. EERKES, op Donderdag den 16 December 1858, des avonds te 7 uur, in deszelfs Logement *DE LEEUW* te Veendam, publiek veilen en verkoopen:

I. Eene **BOERENBEHUIZING** en **SCHUUR** met eene opstrekkende plaats **GROEN- en BOUWLAND**, groot ruim 5 bunder, staande en gelegen noordkant aan de Ommelanderwijk te Veendam, nabij het Vallaat aldaar.

II. Pl. min. elf bunder **GROEN- en BOUWLAND**, zijnde het achtereinde van de eerste plaats in Veendam, bij de Wildervank en zwettende aan No. 1 van de Ommelanderwijk.

III. Een stuk **GROENLAND**, groot om de 1 Bunder 50 Roeden, gelegen in de zoogenaamde Brouwersplaats, aan het Oosterdiep, te Veendam.

De erven S. GRATAMA zullen in December aanstaande aan koop brengen:

Het **BOEREN-ERF** ***KAMPS***, gelegen tusschen Assen en Rolde, met **GROEN-, BOUW-, WEILAND** en **HEIDEVELD**; de **HUIZEN**, gelegen te Assen aan de vaart, door WESTRUP, BROUWER en TERHE... bewoond, een **AKKER** op Luchiesland en eenige bunders **LAND** en **BOSCH** op het Veeningerland bij Assen.

BURGERLIJKE STAND.

MAKKINGA, 19—26 Nov. Geb. IJme, z. van R. IJ... Haan en M. D. Nijholt te Haule; Jan, z. van F. G. Kram... en B. J Dragtstra te Haulerwijk; Meintje, d. van E. K. Hofstra en S. M. Hoeksma te Appelscha; Reinder en Andries, zonen van J. T. Gans en J. J. Reinders te Donkerbroek. Overl. Jacob Hendriks Holtrop, 41 j., ongehuwd, te Donkerbroek.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 26 Nov. TARWE prijshoudend; 13.. ℔ witb. Poolsche f 340; 133 ℔ bonte dito f 325; 132 ℔ .. f 315, 316; 136 ℔ Rostocker f 330. — ROGGE iets hooger; 125 ℔ Galatz f 188 bij partij; 122 ℔ Fransche f 187; 11.. Archangel f 170, 172 bij partij; 119 ℔ dito f 180. — KOOLZAAD £ 1 a $1\frac{1}{2}$ lager; op 9 vaten Olie in Nov. £ 7.. April £ $77\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD prijshoudend; 111 ℔ Bessarabisch f 345. — RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op levering lager afgegeven; op 6 weken f $44\frac{3}{4}$; Vliegend f $43\frac{1}{2}$, in stad f $45\frac{3}{4}$; 1o. Dec. f 42, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; Mei f $42\frac{5}{8}$, 43, $42\frac{5}{8}$. LIJNOLIE prijshoudend; op 6 weken f $31\frac{1}{4}$; Vliegend f .. 1o. Dec. f $29\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Maart f $30\frac{1}{4}$, 30; April f $30\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Mei f $30\frac{3}{4}$, 31, $30\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op 6/w. f .. Vliegend f 35. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f .. a f 90. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 1..

SCHIEDAM, 26 Nov. JENEVER 100 pct. Amst. proef f $16\frac{3}{4}$ a f $17\frac{1}{4}$ per vat contant bij partij.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	26 Nov.	27 Nov.		pCt.	26 Nov.	27 Nov.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	64	$63\frac{1}{16}$	*Polen,*			
—	3	$75\frac{11}{16}$	$75\frac{9}{16}$	Aand. fl 500	/	$157\frac{1}{4}$	157..
—	4	$98\frac{1}{4}$	$98\frac{1}{4}$	Obl.	4	$81\frac{1}{8}$	81..
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$			*Spanje,* Obl.	$1\frac{1}{2}$	$30\frac{1}{4}$	30..
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$141\frac{1}{8}$		Obligatien	3	46	46
O. I. Leening	4	$97\frac{15}{16}$		Binnenl.	3	$41\frac{5}{16}$	41..
Aand.H. Spw.				Amortisable			10..
— R. —	$4\frac{1}{2}$	$101\frac{3}{8}$	$101\frac{1}{4}$	Bewijs. Coup.		6	6
Ned. B.				*Oostenrijk,*			
Maats. Weld.		63		Oblig. Goll	5		
Rusland,				— —	4		
Obl Hope	5	106	$106\frac{1}{8}$	— Metal.	5	$78\frac{9}{16}$	78..
Dito 1831/33	5	$91\frac{1}{8}$	$91\frac{1}{8}$	— RenteA.	5	$87\frac{5}{16}$	87..
Cert. 1840	4	$86\frac{1}{8}$		— Nation.	5	$78\frac{1}{8}$	78..
— Stieglits	4	$86\frac{1}{8}$		— —	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{1}{8}$	39..
— Nieuwe	4			*Belgie,* Cert.	$2\frac{1}{2}$		53
— 5e Serie	5	$97\frac{1}{8}$	98	Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$53\frac{1}{4}$	53..
— 1855 6eS,	5	$102\frac{5}{16}$	$102\frac{5}{16}$	*Portug.,* Obl.	3	$47\frac{1}{8}$	47
— van Ass.	6	$66\frac{1}{4}$	$66\frac{1}{4}$	Brazilien	5	$99\frac{3}{4}$	
				Weener aandeelen	4		—

26 Nov. De markt was heden onveranderd, alleen waren van buitenlandsche fondsen Portugesche en Ecuadorsche meer aangeboden.

27 Nov. De markt was algemeen flaauwer gestemd; handel van weinig beteekenis.

---

100 of 150 personen in onze kamer-kapel te St. Olafs-Havn, een verschrikkelijken dampkring te weeg brengt.

Doch al die ongenoegens kunnen den missionaris niet afschrikken die niets meer verlangt, dan eene talrijke menigte in zijne kapel vergaderd te zien. Het eenigste wat hem eene wezenlijke pijn doet lijden, is de armoedige toestand van het lokaal, waarin hij verpligt is de mis te lezen.

Wij hopen, dat de liefdadigheid hierin zal voorzien en ons in staat zal stellen, om weldra eene gevoegelijker plaats voor Gods tempel te kunnen inrigten.

BERNARD, *de apostolische missionaris des Noordpools.*

Eene schoone en jonge dame reed onlangs per spoort rein van Londen naar Birmingham. De enige reiziger die in derzelfde diligence tegen over haar zat, was een haar onbekend jongman van een zeer fatsoenlijk voorkomen. Beide zaten verscheidene uren tegenover elkander op de zachte kussens en waarlijk geen wonder, dat de jongeling telkens voorkomender begon te worden. Bij hunne aankomst te Birmingham ging echter zijne beleefdheid buiten alle grenzen der etiquette. Hij vergat zich zelve zóóverre, van een' zoen op de blozende wangen zijner reisgenoot te drukken. De beleedigde schoone roept de politie te hulp. Een agent komt toesnellen en neemt den ongeduldigen minnaar in arrest; want in Engeland speelt de politie de rol van lastige ooms en wantrouwende vaders. Voor den commissaris wordt de zondaar tegenover de booze dame in verhoor genomen en tot eene aanzienlijke boete veroordeeld, opgeruimd betaald hij zijne boete, want hij was intusschen werkelijk verliefd geworden en was bij het verhoor te weten gekomen, hetgeen noch smeken noch bezweren aan de rozenlippen der miss had kunnen ontlokken, namelijk: stand, naam en woonplaats der dame. Ook zij scheen intusschen minder vijandig gestemd en niet ongenegen een tweeden zoen minder duur te laten betalen. De jongeling wist sich toegang tot de familie te verschaffen, en op 18 Nov. 1858 werd te Oxford het huwelijk voltrokken.

Lisebet de werkmeid breekt het hoofd af van een borstbeeld, Napoleon III voorstellende. Zij raapt spoedig het hoofd op en zet het weer op den hals, zoo, dat de oogen op den rug kijken. „Goddank, zucht zij, nu zal niemand het ongeluk merken!"

Toen de bereiding van bloedworst in zwang geraakte, vaardigde Keizer *Leo* dit verbod uit: „'t is ons ter oore gekomen, dat men bloed in darmen doet en dan als een gewoon geregt der maag toedient. Onze Keizerlijke Majesteit kan niet dulden, dat de eer van den Staat door zulk eene wreede uitvinding, alleen op de vraatlust van verslinders steunende, wordt geschandvlekt. Die althans bloed als spijs gebruikt, wordt streng gegeeseld, kaal geschoren en levenslang verbannen."

GEDRUKT BIJ GRATAMA te ASSEN.